

RIKSDAGENS SVAR 81/2003 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om utnämning av domare och till komplettering av vissa andra lagar med bestämmelser om domstolspersonalens språkkunskaper

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om utnämning av domare och till komplettering av vissa andra lagar med bestämmelser om domstolspersonalens språkkunskaper (RP 103/2003 rd).

Beredning i utskott

Lagutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (LaUB 3/2003 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om utnämning av domare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 25 februari 2000 om utnämning av domare (205/2000) 1 § 3 mom., rubriken för 11 § samt 12 och 13 § som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

— — — — —
Om riksrätten bestäms i Finlands grundlag.

11 §

Allmänna behörighetsvillkor och grunder för utnämning av domare

12 §

Behörighetsvillkor som gäller domares kunskaper i finska och svenska

Den som uppfyller behörighetsvillkoren i 11 § kan utnämnas till domare om han eller hon har

utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i befolkningsmajoritetens språk inom domstolens domkrets samt

1) vid enspråkiga domstolar nöjaktig förmåga att förstå och i tal använda det andra språket, samt

2) vid tvåspråkiga domstolar nöjaktig förmåga att i tal och skrift använda det andra språket.

Bestämmelser om behörighetsvillkor som gäller domarnas språkkunskaper vid Ålands tingsrätt och Ålands förvaltningsdomstol utfärdas med stöd av självstyrelselagen för Åland (1144/1991) genom förordning av statsrådet.

13 §

Dispens

Dispens från behörighetsvillkoren kan inte beviljas i fråga om domartjänster.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Den som är utnämnd till en domartjänst när denna lag träder i kraft är i fråga om språkkunskaperna fortfarande behörig för en sådan domartjänst för vilken han eller hon med avseende på språkkunskaperna var behörig innan lagen trädde i kraft.

En domare som blivit utnämnd för viss tid före lagens ikraftträdande är i fråga om språkkunskaperna behörig för tjänsteförhållandet till utgången av denna tid.

När denna lag har trätt i kraft kan en person som har visat behjälplig muntlig förmåga i det andra språket och som i övrigt uppfyller de i lag föreskrivna behörighetsvillkoren utnämnas till domare för viss tid vid enspråkig domstol, om denna tid går ut senast den 30 juni 2004.

Lag

om ändring av 6 § hovrättslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i hovrättslagen av den 21 januari 1994 (56/1994) 6 § som följer:

6 §

Föredragande vid hovrätten

Föredragande vid hovrätten är assessor och fiskal. Behörighetsvillkor för tjänsterna som assessor och fiskal är juris kandidatexamen samt erfarenhet av domaruppgifter.

För tjänst som föredragande är de behörighetsvillkor som gäller språkkunskaper utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i befolknings-

majoritetens språk inom hovrättens domkrets samt

1) vid enspråkiga hovrätter nöjaktig förmåga att förstå och i tal använda det andra språket, samt

2) vid tvåspråkiga hovrätter nöjaktig förmåga att i tal och skrift använda det andra språket.

Även en ledamot av hovrätten kan vara föredragande. I arbetsordningen kan också en annan tjänsteman som uppfyller behörighetsvillkoren i 2 mom. förordnas till föredragande.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Den som är utnämnd till en tjänst som föredragande när denna lag träder i kraft är i fråga om språkkunskaperna fortfarande behörig för en sådan tjänst som föredragande för vilken han eller hon med avseende på språkkunskaperna var behörig innan lagen trädde i kraft.

Den som blivit utnämnd till föredragande för viss tid före lagens ikraftträdande är i fråga om

språkkunskaperna behörig för tjänsteförhållandet till utgången av denna tid.

När denna lag har trätt i kraft kan en person som uppfyller de i lag föreskrivna behörighetsvillkoren, utom kravet på nöjaktig förmåga att i tal använda domkretsens andra språk, utnämnas till föredragande för viss tid vid enspråkig domstol, om denna tid går ut senast den 30 juni 2004.

Lag

om ändring av tingsrättslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tingsrättslagen av den 28 juni 1993 (581/1993) 13 a §, sådan den lyder i lag 1182/2000, och
fogas till lagen en ny 4 a § som följer:

4 a §

Den som uppfyller behörighetsvillkoren i 3 a § 2 mom. kan utnämnas till tingsfiskal och den som uppfyller behörighetsvillkoren i 4 § 2 mom. kan utnämnas till notarie, om han eller hon har utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i befolkningsmajoritetens språk inom tingsrättens domkrets samt

1) vid enspråkiga tingsrätter nöjaktig förmåga att förstå och i tal använda det andra språket, samt

2) vid tvåspråkiga tingsrätter nöjaktig förmåga att i tal och skrift använda det andra språket.

Bestämmelser om behörighetsvillkor som gäller språkkunskaperna för notarier vid Ålands tingsrätt utfärdas med stöd av självstyrelselagen för Åland (1144/1991) genom förordning av statsrådet.

13 a §

Vid tingsrätten kan det för mål och ärenden som skall behandlas av jorrdomstolen finnas tjänster som jordrättsingenjör. Jordrättsingenjören är behörig att behandla jordrättsmål och jordrättsärenden även vid andra tingsrätter som

behandlar jordrättsmål och jordrättsärenden. Angående jordrättsingenjörernas samarbetsområden i enlighet med deras arbetssituation bestäms genom förordning av justitieministeriet.

För tjänsten som jordrättsingenjör krävs för uppgiften lämplig diplomingenjörsexamen inom lantmäteribranschen vid en teknisk högskola och god erfarenhet av verkställande av fastighetsför rättningar och god förtrogenhet med värdering av fastigheter.

För den som utnämns till en tjänst som jordrättsingenjör är de behörighetsvillkor som gäller språkkunskaper utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i befolkningsmajoritetens språk inom tingsrättens domkrets samt

1) vid enspråkiga tingsrätter nöjaktig förmåga att förstå och i tal använda det andra språket, samt

2) vid tvåspråkiga tingsrätter nöjaktig förmåga att i tal och skrift använda det andra språket.

Jordrättsingenjören utnämns i den ordning som bestäms i fråga om tingsdomare. Innan utnämningsframställning görs skall domarförslagsnämnden inhämta yttrande av lantmäteriverkets centralförvaltning om sökandena till en

jordrättsingenjörstjänst. Jordrättsingenjörerna har den rätt att kvarstå i tjänsten som i grundlagen bestäms för domare.

_____ 20 .

Den som är utnämnd till en tjänst som tingsfiskal när denna lag träder i kraft är i fråga om språkkunskaperna fortfarande behörig för en sådan tjänst som tingsfiskal för vilken han eller hon med avseende på språkkunskaperna var behörig innan lagen trädde i kraft.

Den som blivit utnämnd till tingsfiskal för viss tid före lagens ikraftträdande är i fråga om

språkkunskaperna behörig för tjänsteförhållandet till utgången av denna tid, och den som blivit utnämnd till notarie före lagens ikraftträdande är behörig till praktiktidens slut.

När denna lag har trätt i kraft kan en person som uppfyller de i lag föreskrivna behörighetsvillkoren, utom kravet på nöjaktig förmåga att i tal använda domkretsens andra språk, utnämnas till tingsfiskal för viss tid eller till notarie vid enspråkig domstol, om denna tid går ut senast den 30 juni 2004.

Lag

om ändring av 2 a § lagen angående Högsta förvaltningsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 22 juli 1918 angående Högsta förvaltningsdomstolen (47/1918) 2 a § 3 mom., sådant det lyder i lag 107/2000, som följer:

2 a §

— — — — —
Behörighetsvillkor för en ledamot med uppdraget som bisyssla är lämplig högre högskoleexamen inom det tekniska eller naturvetenskapliga området. Dessutom förutsätts att ledamoten är förtrogen med uppgifter som hör till området för den lagstiftning som skall tillämpas. För en sådan ledamot med uppgiften som bisyssla som utnämns till miljösakkunnigråd är de behörighetsvillkor som gäller språkkunskaper goda

muntliga och skriftliga kunskaper i finska samt nöjaktiga muntliga och skriftliga kunskaper i svenska.
— — — — —

_____ 20 .

Den som blivit utnämnd för viss tid till ledamot med uppdraget som bisyssla före denna lags ikraftträdande är i fråga om språkkunskaperna behörig för uppdraget till utgången av denna tid.

Lag

om ändring av lagen om förvaltningsdomstolarna

I enlighet med riksdagens beslut
fögas till lagen den 26 mars 1999 om förvaltningsdomstolarna (430/1999) en ny 8 a § samt till 10 §, sådan den lyder i lag 106/2000, ett nytt 2 mom. som följer:

8 a §

Behörighetsvillkor som gäller sakkunnigledamöters språkkunskaper

Den som uppfyller behörighetsvillkoren i 8 § kan förordnas till sakkunnigledamot eller suppleant vid en förvaltningsdomstol, om han eller hon har goda muntliga och skriftliga kunskaper i befolkningsmajoritetens språk inom förvaltningsdomstolens domkrets samt

1) vid enspråkiga förvaltningsdomstolar nöjaktig förmåga att förstå och i tal använda det andra språket, samt

2) vid tvåspråkiga förvaltningsdomstolar nöjaktig förmåga att i tal och skrift använda det andra språket.

Bestämmelser om behörighetsvillkor som gäller sakkunnigledamöternas och suppleanternas språkkunskaper vid Ålands förvaltningsdomstol utfärdas med stöd av självstyrelselagen för Åland (1144/1991) genom förordning av statsrådet.

10 §

Föredragande

— — — — —
För tjänst som föredragande är de behörighetsvillkor som gäller språkkunskaper utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i befolknings-

majoritetens språk inom förvaltningsdomstolens domkrets samt

1) vid enspråkiga förvaltningsdomstolar nöjaktig förmåga att förstå och i tal använda det andra språket, samt

2) vid tvåspråkiga förvaltningsdomstolar nöjaktig förmåga att i tal och skrift använda det andra språket.

_____ 20 .

En sakkunnigledamot eller suppleant som blivit förordnad för viss tid före lagens ikraftträdande är i fråga om språkkunskaperna behörig för uppgiften till utgången av denna tid.

Den som är utnämnd till föredragande när denna lag träder i kraft är i fråga om språkkunskaperna fortfarande behörig för en sådan föredragandetjänst för vilken han eller hon med avseende på språkkunskaperna var behörig innan lagen trädde i kraft.

Den som blivit utnämnd till föredragande för viss tid före lagens ikraftträdande är i fråga om språkkunskaperna behörig för tjänsteförhållandet till utgången av denna tid.

När denna lag har trätt i kraft kan en person som uppfyller de i lag föreskrivna behörighetsvillkoren, utom kravet på nöjaktig förmåga att i tal använda befolkningens andra språk inom domkretsen, utnämnas till föredragande för viss tid vid enspråkig förvaltningsdomstol, om denna tid går ut senast den 30 juni 2004.

Lag

om ändring av 4 och 5 § lagen om försäkringsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 21 februari 2003 om försäkringsdomstolen (132/2003) 4 § 1 mom. och 5 § 1 mom. som följer:

4 §

Behörighet för och förordnande av läkarledamöter

Läkarledamöterna och deras suppleanter skall vara legitimerade läkare. Läkarledamöterna och deras suppleanter skall ha goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska samt nöjaktiga muntliga och skriftliga kunskaper i svenska.

retagsverksamhet samt med militärskadeärenden, samt suppleanter för dem till försäkringsdomstolen, dock högst till dess de uppnår den avgångsålder som anges i 6 §. De ledamöter med uppgiften som bisyssla som avses här och deras suppleanter skall förordnas så att det bland dem finns ett tillräckligt antal med kunskaper i finska och ett tillräckligt antal med kunskaper i svenska.

5 §

Förordnande av andra ledamöter med uppgiften som bisyssla

Statsrådet förordnar på framställning av justitieministeriet för fem år i sänder ett tillräckligt antal ledamöter med uppgiften som bisyssla, vilka är förtrogna med arbetsförhållanden eller fö-

Denna lag träder i kraft den 20 .
Den som blivit förordnad för viss tid till läkarledamot och suppleant för läkarledamot samt annan sakkunnigledamot med uppgiften som bisyssla och dennes suppleant före denna lags ikraftträdande är i fråga om språkkunskaperna behörig för uppgiften till utgången av denna tid.

Lag

om ändring av 6 § lagen om arbetsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 31 juli 1974 om arbetsdomstolen (646/1974) 6 §, sådan den lyder i lag 214/2000, som följer:

6 §

Till ledamot och suppleant i arbetsdomstolen kan utnämnas finska medborgare som har fyllt tjugo år och som inte har försatts i konkurs eller vars handlingsbehörighet inte har begränsats.

De ledamöter eller suppleanter i arbetsdomstolen som avses i 2 § 2 mom. skall ha goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska samt nöjaktiga muntliga och skriftliga kunskaper i svenska.

De ledamöter i arbetsdomstolen som avses i 2 § 3 mom. skall utnämnas så att det bland dem finns ett tillräckligt antal ledamöter med kunskaper i finska och ett tillräckligt antal ledamöter med kunskaper i svenska.

Presidenten, arbetsdomstolsrådet och ledamöterna samt suppleanterna skall avgå då de fyller 67 år.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Den som blivit utnämnd för viss tid till ledamot eller suppleant i arbetsdomstolen före denna lags ikraftträdande är i fråga om språkkunskaperna behörig för uppgiften till utgången av denna tid.

Lag

om ändring av marknadsdomstolslagen

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till marknadsdomstolslagen av den 28 december 2001 (1527/2001) en ny 5 a § som följer:

5 a §

Behörighetsvillkor som gäller sakkunnigledamöters språkkunskaper

Den som uppfyller behörighetsvillkoren i 5 § kan förordnas till sakkunnigledamot vid marknadsdomstolen, om han eller hon har goda munt-

liga och skriftliga kunskaper i finska och nöjaktiga muntliga och skriftliga kunskaper i svenska.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Den som blivit utnämnd för viss tid till sakkunnigledamot före denna lags ikraftträdande är i fråga om språkkunskaperna behörig för uppdraget till utgången av denna tid.

Lag

om ändring av militära rättegångslagen

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till militära rättegångslagen av den 25 mars 1983 (326/1983) en ny 10 a § som följer:

10 a §

En underrätts militära ledamöter och suppleanterna för dem skall förordnas så att det bland dem finns ett tillräckligt antal militära ledamö-

ter med kunskaper i finska och ett tillräckligt antal militära ledamöter med kunskaper i svenska.

För en militär ledamot av högsta domstolen eller en hovrätt är de behörighetsvillkor som gäller språkkunskaper goda muntliga och skriftliga

kunskaper i finska samt nöjaktiga muntliga och skriftliga kunskaper i svenska.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Den som blivit utnämnd för viss tid till militär ledamot före denna lags ikraftträdande är i fråga om språkkunskaperna behörig för uppgiften till utgången av denna tid.

Lag

om ändring av 9 § lagen om behandling av besvärssärenden vid patent- och registerstyrelsen

I enlighet med riksdagens beslut
föres till 9 § lagen den 26 juni 1992 om behandling av besvärssärenden vid patent- och registerstyrelsen (576/1992) ett nytt 2 mom. som följer:

9 §

För den som förordnas till överingenjörsråd är de behörighetsvillkor som gäller språkkunskaper goda muntliga och skriftliga kunskaper i fin-

ska och nöjaktiga muntliga och skriftliga kunskaper i svenska.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Den som blivit utnämnd för viss tid till överingenjörsråd före denna lags ikraftträdande är i fråga om språkkunskaperna behörig för uppgiften till utgången av denna tid.

Helsingfors den 2 december 2003